

کارشناس بازارهای مالی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» پاسخ داد؛

چرا پاکستانی‌ها ۲ تریلیون ریال ایرانی خریدند؟

رامین مونق

مدتی است تقاضا برای ریال ایران بالا رفته است و برخی معامله‌گران به نگهداری پول نقد به صورت ریال، تمایل پیدا کرده‌اند که این تغییر رفتار در بازارهای مالی به نوبه خود قابل توجه است.

البته معامله ریال ایران در مرزهای شرقی شدت گرفته است و به خصوص معامله‌گران پاکستانی این رفتار را از خود در بازار نشان داده‌اند. مهر در گزارش می‌درباره این روند نوشت: «بلافاصله پس از امضای تفاهم میان تهران و واشنگتن، پاکستانی‌ها به خرید فوری ارز ایران روی آورده‌اند. بر این اساس، ۲ تریلیون ریال ایران در ۴ روز خریداری شد.» مالک بوستان، رئیس انجمن شرکت‌های صرافی پاکستان، نیز در این خصوص گفت که در اولین روز پس از توافق ایران و آمریکا، ریال ایران به ارزش ۴۰ میلیارد، رویه خریداری شده است.

چرا ریال ایران ناگهان جذاب شد؟

کارشناسان در تحلیل این تغییر رفتار در بازارهای مالی، ابتداء خالی شدن یا کاهش شدید ریسک‌ها از بازار، اشاره دارند و همانطور که در روزهای پس از قطعی شدن وامضای تفاهم نامه اولیه میان ایران و آمریکا، دلار به شدت ریزش شد و در کانال ۱۵۰ هزار تومانی قرار گرفت، اکنون نیز برخی انتظار دارند که پس از توافق نهایی میان دو کشور در آینده، نرخ برابری دلار و ریال کاهش بیشتری پیدا کند.

روینداد ۲۴ درباره دلایل جذاب شدن ریال ایران، در گزارشی نوشت: «حسنتین و مهم‌ترین عامل این اتفاق، سیگنال‌های مثبت سیاسی و انتظارات تورمی معکوس است. بازار ارز همواره بیش از آنکه تابع اقتصادهای لحظه‌ای باشد، تحت تاثیر «چشم‌انداز آینده» حرکت می‌کند. اعلام تفاهم میان تهران و واشنگتن، به سرعت این ذهنیت را در میان معامله‌گران و مردم کشورها همسایه ایجاد کرد که روزهای سخت تحریم رو به پایان است و انزوای اقتصادی ایران کمرنگ خواهد شد. در چنین شرایطی، ریال ایران که به دلیل کاهش ارزش سال‌ها گذشته در کف قیمتی خود قرار داشت، ناگهان به یک دارایی جذاب، ارزان و پرتانسیل برای سرمایه‌گذاری تبدیل شد. پاکستانی‌ها با این تفاهم، پتانسیل بالایی برای جهش و رشد ارزش ریال پیش‌بینی کردند و به سرعت وارد بازار شدند.»

سجاد بوربور در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: «پاکستانی‌ها معادل ۲ تریلیون دلار از ارزهای خود را تبدیل به ریال کرده‌اند زیرا اگر به تفاهم نزدیک شویم، احتمالاً ارزش پول ملی پاکستانی مقابل ریال ایران افزایش خواهد کرد. نه تنها پول ملی پاکستان بلکه تمام پول‌ها مقابل ریال افت خواهند کرد بنابراین معامله‌گران پول خود را به ریال می‌کنند و این یک روند کاملاً طبیعی است»

گفت‌وگو

کارشناس بازار سرمایه:

ارزش دلاری بورس ظرفیت جهش دوبرابری دارد

یک کارشناس بازار سرمایه با اشاره به پیش‌زمینه حرکت اخیر بازار، اظهار داشت: به نظر می‌رسد تفاهم‌نامه‌های میان ایران و آمریکا کاراف است نوشته و امضا شود. در این میان، نگاهی به گذشته نشان می‌دهد که بازار سرمایه از قبیل از جنگ، خود را با حذف دلار ترجیحی و قاعدتاً افزایش نرخ‌های عیب‌گر غریبی که بابت تورم شرکت‌ها در بازار سهام داشتند می‌گرفتند، هماهنگ نکرده بود.

پیام الیاس کردی در گفت‌وگو با اقتصاد ۲۴، در تشریح دلایل جذابیت بورس برای سرمایه‌گذاران، افزود: از طرف دیگر ارزش دلاری بازار سرمایه به حدود ۷۰ میلیارد دلار رسیده بود. این رقم اقتدر پایین بود که خیلی از افراد برون‌بازار یا به فکر تملک شرکت‌ها قاعدتاً، با افرادی بودند که تصور می‌کردند به هر حال اگر داری‌هایی مثل طلا و دلار رشد کرده، بازار سهام هم یک فرصت است. او با اشاره به توقف طولانی مدت معاملات در بحبوحه تحولات اخیر، بیان کرد: این عوامل با توجه به بسته بودن بازار سهام در ایام نزدیک به ۸۰ روز و عدم معامله بازار سرمایه در جنگ و پس از آن، دست به دست

گزارش

در این گزارش همچنین آمده است: «این پدیده عجیب، حاوی یک پیام بسیار روشن و استراتژیک است: اعتماد بازار به تاثیر دیپلماسی، هجوم به سمت ریال نشان می‌دهد که بازارهای منطقه‌ای تا چه حد تشنه ثبات در خاورمیانه و احیای اقتصادی ایران هستند. این اتفاق ثابت کرد که به محض مخایره کوچک‌ترین سیگنال‌های رفع تنش، جریان سرمایه بدون معطلی به سمت ایران متمایل می‌شود. این حجم از خریدار، نوعی رأی اعتماد زود هنگام بازارهای همسایه به آینده اقتصاد ایران و بی‌اثر شدن تدریجی روانی تحریم‌هاست و نشان می‌دهد که جایگاه ژئوپلیتیک و اقتصادی ایران در منطقه، غیرقابل حذف است.»

پولشویی با چک پول‌های درشت

البته قبل از افزایش تقاضا برای ریال توسط پاکستانی‌ها، تقاضا برای پول نقد، به خصوص تراول چک‌های ۱ میلیون تومانی، پیدا کرده بود و در ماه گذشته، اگر خریداری پول نقد کافی در اختیار می‌داشت، می‌توانست دلار را با فاصله معناداری از قیمت بازار آزاد خریداری کند. تحلیلگران در آن زمان برای تحلیل این روند، که به «دلار تراولی» معروف شده بود، هشدار دادند که ممکن است پای پولشویی برای قاچاق سوخت و مسائلی از این دست، در میان باشد. برخی تحلیلگران نیز در این مورد هشدار دادند. برای مثال، ولی‌الله سیف، رئیس اسبق بانک مرکزی، در گفت‌وگو با خبر آنلاین، درباره افزایش تقاضا برای چک پول‌های درشت، گفته بود: «در حال حاضر نقدینگی کم شده و حتی چک پول‌های درشت ۵۰۰ هزار تومانی و یک میلیون تومانی نیز نایاب

است. من بررسی کردم و دیدم یک سری معاملات روی کالاهای یارانه‌ای ما انجام می‌شود و این پول نقد این اقلام خریداری می‌شود و به خارج کشور می‌رود و چون کالا از داخل خریداری می‌شود نوعی از پولشویی اتفاق می‌افتد.» البته یکی دیگر از دلایلی که کارشناسان در تحلیل رواج پدیده دلار تراولی می‌گفتند، افزایش تقاضای ریال از طرف همسایگان، به خصوص پاکستان بود زیرا این کشور هایش از خود ایران برای به نمر نشستن مذاکرات امید داشتند و انتظار آن‌ها مبنی بر افزایش ارزش ریال بود. اکنون که به صورت رسمی افزایش تقاضای ریال توسط پاکستان اعلام شده است، آیا می‌توان پای پدیده‌هایی نظیر پولشویی را در این روند دید؟

در صورت توافق، تمام ارزها مقابل ریال افت خواهند کرد

یک تحلیلگر بازارهای مالی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، درباره ارزیابی خود از افزایش تقاضای ریال، اظهار کرد: در حال حاضر به دلیل کلیت اقتصاد و چالش‌های سیاسی و نظامی به سمتی رفتیم که نیاز به دلار برای سرمایه‌گذاری کاهش پیدا کرده است. سجاد بوربور

کارشناس بازارهای مالی: کاهش انتظارات اثر خود را بر ریال می‌گذارد؛ یعنی قدرت ریال و تقاضای ریال بالا خواهد رفت اما این آثار تنها در کوتاه مدت است و در میان مدت و بلندمدت، فعالان اقتصادی می‌دانند که این یک توهم است و دوباره در ریال ضعیف خواهد شد. فعالان اقتصادی در این شرایط فقط و فقط فرصت خرید برای خود ایجاد می‌کنند و در عوض، یک سرمایه‌گذاری دلار محور در یک سطح پایین انجام می‌دهند و در میان مدت و بلندمدت که بازارها رشد خواهند کرد، برنده واقعی این بازی خواهند شد

توضیح داد: یعنی آن قسمت از تقاضایی که فقط نیاز سرمایه‌گذاری را پوشش می‌دهد، کاهش یافته است. وقتی این اتفاق می‌افتد بسیاری از فعالان به دنبال این هستند که دلار یا هر ارز دیگر در دست خود را به ریال تبدیل کنند زیرا پیش‌بینی می‌کنند که به احتمال زیاد دلار افت می‌کند و در این شرایط، برای فعالان اقتصادی نگهداری دلار، خطرناک می‌شود. او تصریح کرد که در این شرایط، این اتفاق عادی است که تقاضا برای ریال بیشتر از دلار باشد. این کارشناس با اشاره به خرید ۲ تریلیون ریال توسط پاکستانی‌ها، بیان کرد: پاکستانی‌ها معادل ۲ تریلیون دلار از ارزهای خود را تبدیل به ریال کرده‌اند زیرا اگر به تفاهم نزدیک شویم و از آنجایی که پاکستان در اس محور این توافق بوده است، احتمالاً ارزش پول ملی پاکستان مقابل ریال ایران افت خواهد کرد.

آن قسمت از تقاضایی که فقط نیاز سرمایه‌گذاری را پوشش می‌دهد، کاهش پیدا کرده است. وقتی این اتفاق می‌افتد، بسیاری از فعالان به دنبال این هستند که دلار یا هر ارز دیگر در دست خود را به ریال تبدیل کنند زیرا پیش‌بینی می‌کنند که به احتمال زیاد دلار افت می‌کند و در این شرایط، برای فعالان اقتصادی نگهداری دلار، خطرناک می‌شود. در این شرایط، طبیعی است که تقاضا برای ریال بیشتر از دلار باشد

به گفته نونه‌تنها پول ملی پاکستان بلکه تمام پول‌ها مقابل ریال افت خواهند کرد بنابراین معامله‌گران پول خود را به ریال می‌کنند و این یک روند کاملاً طبیعی است.

رد احتمال پولشویی

بوربور درباره احتمال وجود پولشویی در این روند، عنوان کرد: در یک اقتصاد سالم اسکناس‌ها یا پول نقد، حجم بسیار کمی از کل نقدینگی کشور را تشکیل می‌دهد. برای مثال در آمریکا یا کشورهای مانند امارات، کمی پول نقد زیادی به همراه ندارد و همه چیز با پول مجازی معامله می‌شود. او ادامه داد: در این کشورها اگر علاقه برخی از افراد برای داشتن پول نقد زیاد باشد، برای اینست که بتوانند در معامله‌های را بدون نظارت بانکی انجام دهند زیرا هر که کشور جهان اولی، هر معامله‌ای که انجام شود، ردی‌ای تراکش مالی‌اش کاملاً در حساب‌های بانکی لحاظ خواهد شد اما با پول نقد هر کاری، اعم از قاچاق، خرید اسلحه، مواد مخدر و... می‌توان انجام داد و این تراکش‌ها به دلیل اینکه بانکی نیست، قابل رصد هم نخواهد بود.

این تحلیلگر اقتصادی جاری شدن این روند در ایران را بعید دانست و توضیح داد: کلیت اقتصاد ایران آنقدر هوشمند نشده است که جلوی قاچاق را بگیرد. چنین چیزی اکنون در میان نیست و این تنها برای یک چیزی چهمان اول کاربرد دارد نه کشوری که اقتصادش هر روز ضعیف و ضعیف‌تر می‌شود.

رشد ریال: تنها در کوتاه مدت!

بوربور درباره آثار اقتصادی افزایش تقاضای ریال، اظهار داشت: نظر فعالان اقتصادی و تحلیلگران مالی، با شرایط فعلی که وجود دارد، دورنمایی جلوی چشم ما به وجود آمدن است که در کوتاه مدت می‌تواند انتظارات تورمی را کاهش دهد. او افزود: این کاهش انتظارات اثر خود را بر ریال می‌گذارد؛ یعنی قدرت ریال و تقاضای ریال بالا خواهد رفت اما این آثار تنها در کوتاه مدت است و در میان مدت و بلندمدت، فعالان اقتصادی می‌دانند که این یک توهم است و دوباره ریال ضعیف خواهد شد. فعالان اقتصادی در این شرایط فقط و فقط فرصت خرید برای خود ایجاد می‌کنند، زیرا دلار به واسطه قدرت ریال ارزان می‌شود و آن‌ها در عوض یک سرمایه‌گذاری دلار محور در یک سطح پایین انجام می‌دهند و در میان مدت و بلندمدت که بازارها رشد خواهند کرد، برنده واقعی این بازی خواهند شد.

این کارشناس بازارهای مالی در پایان تأکید کرد که این فرصت اکنون تنها با کاهش انتظارات تورمی فراهم شده است.

سرمایه‌گذاران دیگر هر سهمی را نمی‌خرند. چند نهاد‌های حقوقی و چه نهادهایی که حاکمیتی بودند در این مدت قصد حمایت همه‌جانبه از بازار داشتند، دیگر آرام آرام از بازار رخت می‌بندند و عقب می‌کشند. به همین خاطر، به نظرم تحلیل این روزها در باره سرمایه‌گذاری در بازار سهام اهمیت بسیاری زیادی پیدا می‌کند. الیاس کردی تصریح کرد: اگر تفاهم موجود تبدیل به یک توافق جدی میان ایران و آمریکا شود، بورس می‌تواند تا حداقل ۲۰۰ میلیارد دلار رشد کند. در این صورت، ما از همین نقطه کنونی، رشد حداقل دو برابری را در بازار از نظر دلاری می‌توانیم پیش‌بینی و شاهد یک رشد زیاد در بازار سرمایه خواهیم بود.

گمانه‌زنی رسانه‌ها از نتایج احتمالی توافق:

ایرانی، یکی از مهم‌ترین آزمون‌های عملی برای سنجش پایداری واشنگتن به تعهدات توافق محسوب می‌شود. در روزهای گذشته رسانه‌های مختلف به نقل از گزارش‌های منتشر شده در الجزیره و منابع نزدیک به تیم مذاکره‌کننده ایران مدعی شدند که سازوکار اجرایی دسترسی ایران به بخشی از این منابع و در مرحله عملیاتی شده است. بر اساس این گزارش‌ها، قرار است این دارایی‌ها در قالب یک خط اعتباری قابل استفاده در اختیار ایران قرار گیرد. اقدامی که در صورت تحقق، نخستین گام ملموس در مسیر آزادسازی منابع ارزی بلوکه شده ایران پس از سال‌ها تحریم خواهد بود. با این حال، ابهام اصلی نه در باره اصل رقم ۲۴ میلیارد دلار، بلکه در باره نحوه نگهداری این منابع است. آجورلو تأکید کرد که بخشی از این دارایی‌ها در قرار دارد اما تاکنون هیچ‌مقام رسمی ایرانی جزئیات کامل جغرافیای قابل استفاده در اختیار ایران قرار نکرده است. یکی دیگر از محورهای اصلی توافق، موضوع رفع تحریم‌هاست. اما در اینجانبی همه تحریم‌ها یکسان نیستند. در سال‌های اخیر اقام متفاوتی درباره حجم دارایی‌های مسدود شده ایران در تشکیل می‌دهند. این تحریم‌ها از زمان بحران گروگان‌گیری در سال ۱۹۷۹ میلادی (آبان ۱۳۵۸) آغاز شدند اما آنچه طی دو دهه اخیر بیشتر فشار را بر اقتصاد ایران وارد کرده، تحریم‌های ثانویه بوده است. این تحریم‌ها نه فقط شرکت‌های آمریکایی، بلکه هر شرکت خارجی را که با ایران همکاری کند هدف قرار می‌دهند.

تحریم‌های شورای امنیت نیز از جمله‌های تحریم‌هایی است که در فضای رسانه‌ای و سیاسی کشور بسیار به گوش می‌خورد. این تحریم‌ها کاملاً متفاوت از تحریم‌های آمریکایی هستند. با اجرایی شدن توافق در جام‌در سال ۱۳۹۴ این تحریم‌ها تعلیق شد و ایران توانست روابط اقتصادی و دیپلماتیک خود را تاحدی احیا کند. برجام به ایران امکان داد منابع مالی محدودش را آزاد کرده و پروژه‌های اقتصادی و صنعتی خود را از سر گیرد. اما اجرایی شدن مکانیسم ماشه (انسپ‌بک) در مهرماه سال گذشته (سپتامبر ۲۰۲۵) قطعنامه‌های تحریمی علیه ایران بار دیگر بازگشتند.

خبر اقتصادی

عضو هیات عالی این نهاد:

بی‌انضباطی مالی دولت،

استقلال بانک مرکزی را تهدید می‌کند

عضو هیات عالی بانک مرکزی با اشاره به منفی بودن تراز عملیاتی بودجه، تصریح کرد: مشکل اقتصاد ایران کمبود قانون نیست بلکه پایبند نبودن به قواعد مالی مصوب است. به گزارش مهر، محمدحسین حسین‌زاده بحرینی در پتل «سازگاری سیاست‌های مالی و بودجه‌ای با سیاست‌های پولی و ارزی در مهر پایدار تورم»، افزود: آنچه استقلال بانک مرکزی را تهدید می‌کند بی‌انضباطی مالی و رفتارهای خارج از قاعده دولت‌هاست، نه صرف نگهداری اوراق بدهی دولت در ترازنامه بانک مرکزی.

وزیر اقتصاد:

اصلاح نرخ سود بانکی ضروری است

وزیر اقتصاد عنوان کرد: برای مهر تورم ۳ محور اصلی نظام پولی، ارزی و مالی باید اصلاح شود. اگر کنترل نقدینگی و ترازنامه بانک‌ها رقم نخورد، مهر تورم محقق نخواهد شد. به گزارش اقتصاد آنلاین، علی‌مدنی زاده در سی‌وسومین همایش سالانه سیاست‌های پولی و بانکی، افزود: بانک‌ها، حتی بانک‌های دولتی باید ترازنامه خود را اصلاح کرده تا جلوی خلق پول بی‌رویه گرفته نشود. اصلاح نظام نرخ‌ها در نظام پولی کشور برای مهر تورم یکی دیگر از اولویت‌ها است. به عنوان مثال چند سال است که نرخ بازار بین بانکی ۲۳ درصد است، در شرایطی که تورم ۵۰ درصدی و تورم ۲۰ درصدی داشتیم، اما این نرخ بهره کم‌کان در همان دالان است. نرخ‌های سسود باید به صورتی باشد که انگیزه خروج منابع از بانک گرفته شود. ورود سرمایه‌گذاران به بازارهای سفته‌بازی بلا از این سببمت نشأت گرفته است.

پس از یک ماه صعود:

شاخص کل بورس ۳۴ هزار واحد ریخت

بازار سرمایه سرانجام بعد از تقریباً یک ماه متوالی روند صعودی، یکشنبه ۲۱ خرداد در مسیر نزولی قرار گرفت و شاخص کل ۳۴ هزار واحد افت کرد. به گزارش

ایستنا، تعداد معاملات نیز در بورس تهران در روز یکشنبه یک میلیون و ۳۲۹ هزار رأیت شد و ارزش معاملات روی عدد ۱۵۱۳۳۰۲ میلیارد. لازم به ذکر است، بعد از رکورد دشکنتی ارزش معاملات و حجم بالای دادوستدها در روزهای اخیر نشان می‌دهد نقدینگی همچنان در بازار حضور دارد اما امروز سرانجام بعد از روزها هفت و هفتاد بازار سرمایه معکوس شد.

وزیر جهاد کشاورزی خبر داد:

بررسی حذف یارانه نان و پرداخت آن در قالب کالا برگ

وزیر جهاد کشاورزی خبر از بررسی حذف یارانه نان و پرداخت آن در قالب کالا برگ به مردم داد. به گزارش ایلنا، غلامرضا نوری در حاشیه مراسم رونمایی از دو برنامه ملی امنیت غذایی در جمع خبرنگاران، توضیح داد: آنچه که ما از دی ماه گذشته در بحث اصلاح نحوه پرداخت ارز ترجیحی تجربه داریم، دیدیم آنچه که به کارت و به حساب کالا برگ افراد و خانوار ویز می‌شود، دقیق‌ترین شکلی است که می‌تواند این یارانه را به دست مردم برساند. این یارانه خارج از کالا برگ، هر قدر فزندی را طلسی کند و هر چه تحت نظارت و کنترل باشد، بخشی از آن به هدر می‌رود و انحراف پیدا می‌کند.

رئیس سازمان بورس:

شرط تغییر دامنه نوسان، ثبات بازار است

رئیس سازمان بورس در مورد تغییر دامنه نوسان، اظهار داشت: ملاحظه‌ای که وجود دارد این است که هر زمان بازار به تعادل رسید حتماً انجام می‌شود. به گزارش تسنیم، حجت‌الله صیدی افزود: مقدمات تغییر دامنه نوسان در حال اجرایی شدن است و این مورد از آن مواردی است که قطعاً دستور کار قرار دارد. به گفته او، تغییر دامنه نوسان بورس تا قبل از پایان سال ۱۴۰۵ اتفاق خواهد افتاد.

یک مقام صغفی اعلام کرد:

پرداخت تنها یک سوم مطالبات گندم کاران

عضو هیات رئیسه بنیاد ملی گندم کاران اعلام کرد: تاکنون تنها یک سوم مطالبات کشاورزان پرداخت شده و برای جلوگیری از تأخیرهای سالانه باید سازوکار تأمین منابع اصلاح شود. به گزارش مهر، شهرام شاهین‌فر ارزش‌گندم خریداری‌شده را حدود ۱۷۰ هزار میلیارد تومان اعلام کرد و افزود: تاکنون در سه مرحله حدود ۵۰ هزار میلیارد تومان از مطالبات کشاورزان پرداخت شده که شامل ۳۰ هزار میلیارد تومان، ۱۱ هزار میلیارد تومان و ۹ هزار میلیارد تومان بوده است.

ایران خودرو:

دوباره محصولات تمان را گران می‌کنیم!

مدیرعامل ایران خودرو در نامه‌ای به بورس کالا اعلام کرد: کاهش قیمت برخی از محصولات این شرکت فقط مربوط به عرضه مرحله سیزدهم این شرکت بود و دوباره محصولاتمان را گران می‌کنیم. به گزارش ایلنا، حسن قره‌بی در نامه‌ای به سلطانی، رئیس اداره نظارت و نشان گروه صنعتی و معدنی سازمان بورس و اوراق بهادار، افزود: اصلاحی اطلاعات قیمت‌های فروش محصولات در تاریخ ۲۸ خرداد ۱۴۰۵ صرفاً مربوط به فروش مرحله سیزدهم شرکت ایران خودرو است و پس از انقضای این مرحله، قیمت‌های فروش اعلام شده طی اطلاعیه مورخ بیست و هفتم خرداد ۱۴۰۵ که با هماهنگی مراجع ذی‌صلاح و مصوب هیات‌مدیره این شرکت اعلام شد، معتبر و قابل اعمال است.